
NYHETSREV

#4/4 2009

Danowsky & Partners nyhetsbrev kommer ut fyra gånger per år. Nyhetsbrevet rapporterar kortfattat om nya lagar, lagförslag och viktigare domar i Sverige och EU. Nyhetsbrevet är inriktat främst på frågor som har anknytning till byråns huvudsakliga verksamhetsområden; arbetsrätt, bolagsrätt och företagsförvärv, fastighets- och hyresrätt, konkurrens- och marknadsrätt, medie- och immaterialrätt, teknologi samt processer.

Tidigare nummer av nyhetsbrevet finns på vår hemsida, www.danowsky.se, där också prenumerationer kan beställas.

UR INNEHÅLLET

Sänkt kapitalkrav för privata bolag.....	1
HD om uppsägningstid för återförsäljare...	2
Laval-dom dyr för fackförbunden.....	3
Otillbörlig marknadsföring	3

NYA LAGAR OCH LAGFÖRSLAG

📌 Förslag om nya regler för kommunala bostadsaktiebolag

I en promemoria från Finansdepartementet (Ds 2009:60) redovisas olika förslag som framförts om kommuners bostadsförsörjningsansvar och förutsättningarna för de kommunala bostadsföretagens verksamhet i framtiden.

Utredningen föreslår att lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ("bostadsförsörjningslagen") förtydligas genom en ny bestämmelse som uttryckligen anger att kommunen har ett ansvar för att främja integration

God Jul och Gott Nytt År!

önskar

Danowsky & Partners

samt tillgodose behovet av bostad för personer som kommunen har ett särskilt ansvar för.

Vidare föreslås att den nuvarande lagen om allmännyttiga bostadsföretag och förordningen om skälig utdelning från allmännyttiga bostadsföretag ersätts av en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Enligt den nya lagen ska ett kommunalt bostadsaktiebolag verka i allmännyttigt syfte och ha som huvudsaklig verksamhet att förvalta fastigheter med bostäder som upplåts som hyresrätter samt främja bostadsförsörjningen i de kommuner som äger bolaget.

Med tillämpning av reglerna i lagen om offentlig upphandling ska kommunen ha möjlighet att anlita annan för att utföra kommunens åligganden enligt den nya lagen.

Den utdelningsbegränsning som f.n. gäller för kommunala bostadsbolag föreslås ersättas av en regel som innebär att sådana bostadsaktiebolag, under ett visst räkenskapsår, inte får göra värdeöverföringar som är större än bolagets resultat året innan. Enda undantaget är om överföringen görs i syfte att genomföra åtgärder i enlighet med den nya bostadsförsörjningslagen.

Den nya lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag och ändringarna i

bostadsförsörjningslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

🔍 **Sänkt kapitalkrav för privata aktiebolag**

Kraven på aktiekapital för privata aktiebolag sänks. I en lagrådsremiss den 29 oktober föreslår regeringen en sänkning av kapitalkravet i privata aktiebolag från dagens 100.000 kronor till 50.000 kronor. Skälet uppges vara att många personer som vill starta företag upplever det nuvarande kapitalkravet som ett hinder. Att fler ska starta aktiebolag ingår som en del i regeringens arbete för ökad ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 april 2010. Privata aktiebolag som bildats dessförinnan ges samtidigt möjlighet att sänka sitt aktiekapital till 50.000 kronor genom tillämpning av aktiebolagslagens regler om minskning av aktiekapital.

🔍 **Ändringar i semesterlagen**

Riksdagen har sagt ja till regeringens förslag om ändringar i semesterlagen (prop. 2009/10:4). Syftet med ändringarna är att förenkla lagen både språkligt och i sak.

Beslutet innebär att semesterlagen kompletteras med en ny beräkningsregel för semesterlön ("sammalöneregeln"). Enligt regeln har arbetstagaren, under sin semester, rätt till sin ordinarie lön med ett semestertillägg. Den procentregel som f.n. tillämpas kommer att finnas kvar parallellt men i något förenklad form. Ändringar görs också i reglerna om semesterlönegrundande frånvaro, rätten till semesterledighet vid kortare anställning och semesterledighet vid deltid och oregelbunden arbetstid. Även reglerna om sparad semester justeras.

Ändringarna i semesterlagen träder i kraft den 1 april 2010.

🔍 **Förslag om nya regler för kameraövervakning**

Kameraövervakningsutredningen lämnade den 4 november ett förslag om ny lag om kameraövervakning (SOU 2009:87). I dagsläget finns bestämmelser om kameraövervakning i bl.a. lagen om allmän kameraövervakning och i personuppgiftslagen, något som anses krångligt.

Utredningen föreslår därför att samtliga bestämmelser om kameraövervakning - bortsett från dem som avser s.k. privat kameraövervakning - samlas i en ny lag.

Accepteras förslaget innebär det ett delvis stärkt integritetsskydd. Vissa bestämmelser om säkerhet för personuppgifter, som f.n. bara gäller vid kameraövervakning av platser dit allmänheten inte har tillträde, föreslås gälla för alla typer av kameraövervakning. Vidare föreslås att den som bedriver kameraövervakning i strid med lagen ska kunna bli skadeståndskyldig mot den person som därigenom utsatts för skada och kränkning av den personliga integriteten.

Förslaget innebär även vissa ändringar i en mer tillåtande riktning. Det föreslås bl.a. bli enklare för butiker och banker att bedriva kameraövervakning. Framöver kommer sådan övervakning inte längre att kräva Länsstyrelsens tillstånd utan kunna ske med stöd av en anmälan. Vidare föreslås att inspelat material ska få sparas i upp till tre månader i stället för i en månad som gäller i dag.

Ikraftträdandet av den nya lagen föreslås till den 1 januari 2011.

SVENSK RÄTTSPRAXIS

🔍 **HD om uppsägningstid för återförsäljare**

Högsta domstolen ("HD") meddelade den 3 november dom i ett mål angående frågan om hur lång uppsägningstid som bör gälla vid ett muntligt avtal om återförsäljning (nr T 3-08).

Två bagerier, "Malmbergsbagarn" och "Allbröd" hade en muntlig överenskommelse som innebar att Allbröd distribuerade Malmbergsbagarns produkter till kunder i Norrland. Samarbetet löpte på obegränsad tid och innefattade även viss marknadsföring och produktutveckling. Allbröd var Malmbergsbagarns enda distributör i det aktuella området men sålde produkter även från andra leverantörer.

Efter sju års samarbete sa Malmbergsbagarn upp avtalet med omedelbar verkan och krävde betalt för vissa levererade produkter. Allbröd bestred fordran och krävde i stället Malmbrödsbagarn på utebliven månatlig

provision. I målet uppkom fråga om Malmbergsbagarn varit skyldigt att iaktta uppsägningstid och, om så var fallet, hur lång uppsägningstid.

HD fann att Allbröd inte lyckats visa att parterna kommit överens om någon viss uppsägningstid. Samtidigt menade HD att Malmbergsbagarn inte heller visat att parterna varit överens om att det skulle vara fritt att säga upp avtalet med omedelbar verkan.

HD konstaterade att det varit fråga om ett återförsäljaravtal och att det saknas lagstiftning på det området. I stället sökte HD ledning i bl. a. kommissionslagen och handelsagenturlagen, befintliga standardavtal vid köp i fast räkning för vidareförsäljning med ensamrätt (EÅ 84 och EÅ 04), rättspraxis samt gemensamma regler för europeisk civilrättslagstiftning (Draft Common Frame of Reference).

I domen konstaterades att Allbröd ingick i en större koncern, att Malmbergsbagarn var ett mindre lokalt företag och att Allbröds verksamhet inte enbart bestod i att sälja Malmbergsbagarns produkter. Enligt domen kunde det antas att bortfallet av Malmbergsbagarns produkter medförde ett visst ekonomiskt avbräck och merarbete för Allbröd. Samtidigt menade HD att Malmbergsbagarn torde ha haft viss nytta av Allbröds marknadsbearbetning.

Sammantaget fann HD att Malmbrödsbagarn utifrån omständigheterna varit skyldigt att iaktta tre månaders uppsägningstid.

📌 Dom i Laval-målet dyr för fackförbunden

Den 2 december meddelades Arbetsdomstolens ("AD") dom i det s.k. Laval-målet. Svenska Byggnadsarbetareförbundet och Elektrikerförbundet dömdes att betala 550.000 kronor i skadestånd för en otillåten blockad mot det lettiska byggbolaget Laval un Partneris Ltd ("Laval"). Dessutom fick fackförbunden svara för drygt 2 miljoner kronor i rättegångskostnader.

Det var hösten 2004 som fackförbunden inledde stridsåtgärder mot Lavals pågående arbeten i bl.a. Vaxholm i syfte att förbjuda bolaget att teckna ett hängavtal med Elektrikerförbundet. Laval var sedan tidigare bundet av ett lettiskt kollektivavtal.

Frågan om stridsåtgärdernas tillåtlighet har varit föremål för förhandsavgörande av EG-domstolen, som redan i december 2007 meddelade att reglerna om fri rörlighet av tjänster hindrar att fackliga organisationer tvingar fram kollektivavtal med företag etablerade i en annan medlemsstat (mål C-341/05). För AD återstod därmed endast att avgöra skadestandsfrågan.

Trots att AD fann det klarlagt att Laval drabbats av viss ekonomisk skada till följd av stridsåtgärderna avsåg AD bolagets yrkande i den delen. Laval ansågs nämligen inte ha förmått visa att skadan uppgick till det yrkade beloppet. Däremot förpliktade AD facken att betala allmänt skadestånd med sammanlagt 550.000 kronor till Laval. Tre ledamöter var skiljaktiga och domen har fått skarp kritik från fackligt håll.

EG-domstolens besked att stridsåtgärderna var diskriminerande och otillåtna enligt EG-rättsliga regler har även föranlett regeringen att föreslå ändringar i lagen om medbestämmande i arbetslivet (den bestämmelse som kallats "Lex Britannia"), se prop. 2009/10:48.

Enligt förslaget ska en stridsåtgärd mot en utländsk arbetsgivare i syfte att få till stånd ett kollektivavtal för de arbetstagare som utstationerats till Sverige, bara få vidtas om de kollektivavtalsvillkor som fackförningarna tar strid för är sådana att de förekommer i ett svenskt centralt branschavtal. Vidare måste villkoren avse vissa specifika frågor, däribland lön, arbetstid och semester.

Enligt förslaget ska i bedömningen av stridsåtgärden hänsyn även tas till om de utstationerade arbetarna redan har villkor som lever upp till svensk standard, t.ex. genom ett utländskt kollektivavtal. Om stridsåtgärder vidtas utan att ovanstående krav är uppfyllda kommer dessa att anses som olovliga.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2010.

📌 Otillbörlig marknadsföring

I Marknadsdomstolens ("MD") dom 2009:32 förbjöds ett resebolag att erbjuda tilläggsprodukter (reseförsäkring och avbeställningsskydd) genom att de på förhand kryssade i produkterna

som valda i ett elektroniskt beställningsformulär.

Konsumentombudsmannen ("KO") väckte talan mot bolaget under påstående att säljmetoden var otillbörlig eftersom den innebar att konsumenten var tvungen att i stället kryssa i en "nej-ruta" för att slippa tilläggsprodukterna.

KO gjorde gällande att det var fråga om negativ avtalsbindning och grundade i första hand sin talan på vissa punkter i den s. k. svarta listan. Som alternativ åberopades 8 och 10 §§ marknadsföringslagen ("MFL") om otillåten vilseledande marknadsföring. KO åberopade även 7 § MFL, som handlar om aggressiv marknadsföring, och MFL:s generalklausul om god marknadsföringssed (5 §) som alternativa grunder.

MD prövade var och en av KO:s grunder men fann att resebolagets säljmetod kunde anses otillåten enbart utifrån generalklausulen. Med hänvisning till Svensk Distanshandels Branschregler och EG-förordning nr 1008/2008 om tillhandahållande av lufttrafik (som framhåller att en köpare av en produkt på Internet aktivt måste markera sitt köpintresse samt godkänna pristillägg genom ett särskilt klick på hemsidan), fann MD att resebolagets säljmetod stod i nära relation till vad som kan vara negativ avtalsbindning och därför stred mot god marknadsföringssed.

Fortsatt användning av resebolagets förfarande förbjöds vid vite om 750.000 kronor.

ÖVRIGT

📌 **Takeover-regler för oreglerade marknader**
Näringslivets Börskommitté (NBK) tog tidigare i år fram nya regler för offentliga uppköps-erbjudanden på reglerade marknader. Från den 1 januari 2010 har NBK beslutat att införa väsentligen motsvarande bestämmelser för de oreglerade marknadsplatserna First North, Nordic MTF och AktieTorget.

De nya reglerna innebär bl.a. att budplikt införs vid kontrollägarskiftet (30 procent av rösterna) och ett uttryckligt krav på likabehandling av aktieägare.

📌 Skärpta regler om budplikt

NBK har vidare konstaterat att lagregleringen om budplikt bör kompletteras och har därför vänt sig till Justitiedepartementet med en begäran om lagändringar.

De grundläggande reglerna om budplikt finns i lagen om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden ("LUA"). Den nuvarande budpliktsgränsen innebär att den som uppnår ett innehav av mer än 30 procent av rösterna i ett bolag är skyldig att lämna ett erbjudande om att förvärva även resterande aktier i bolaget. NBK anser att det finns skäl att införa en ytterligare budpliktsgräns vid 50 procent.

Den nya regeln skulle bl.a. kunna tillämpas för aktieägare som redan innan LUA trädde i kraft 2006 hade mer än 30 procent av rösterna i ett bolag. Om en sådan aktör förvärvar ytterligare aktier och uppnår 50-procentsgränsen skulle budplikt i så fall aktualiseras. I dag kan en sådan person förvärva ett obegränsat antal aktier i bolaget utan att omfattas av reglerna om budplikt.

📌 Styrelseledamöters oberoende

Sedan den 1 oktober gäller nya regler för emitenter på NASDAQ OMX Stockholm. Till följd av en önskan att harmonisera Stockholmsbörsens regler med NASDAQ OMX:s övriga börser har de svenska reglerna om krav på styrelseledamöters oberoende utgått.

Kravet på oberoende återfinns dock numera i Svensk kod för bolagsstyrning. En viktig skillnad är att koden inte är tvingande utan tillämpas enligt principen "följ eller förklara". Nordic Growth Market har valt att ha kvar sina tvingande regler om oberoende.

*Nyhetsbrevet sammanställs av:
Danowsky & Partners Advokatbyrå KB
Box 16097
103 22 STOCKHOLM
Tel: 08-614 64 00, fax: 08-678 09 25
E-post: lawfirm@danowsky.se
Internet: www.danowsky.se
Ansvarig utgivare: Advokat Ulf Isaksson*